

Миодраг Јанковић

Беседа на промоцији књиге

ДР ДАВИД АЛБАЛА - СПЕЦИЈАЛНИ ДЕЛЕГАТ ПРИ ЈУГОСЛОВЕНСКОМ КРАЉЕВСКОМ ПОСЛАНСТВУ У ВАШИНГТОНУ 1939-1942

(25. децембар 2010. године,
Јеврејски центар за културу и уметност, Београд)

Др Давид Албала је поникао у београдској јеврејској заједници коју је снажно обележио Рабин Јехуда бен Шалома Хај Алкалај. Рабин Алкалај је, знамо, био духовни отац ционизма. Рабин Алкалај је сачинитељ оне баснословне заклетве: „Ако те заборавим, Јерусалиме, усахла ми десница“.

Др Давид Албала је, надахнут Раби Алкалајевим делима, целог свог живота био борац за повратак у Ерец Израел.

Треба одати признање др Ђорђу Лопичићу што је из заборава у Архиву Југославије изнео на светло дана ове извештаје др Албале које он, 1940. године, из САД шаље у Београд, Министру иностраних послова Александру Цинцар-Марковићу и Кнезу Намеснику Павлу Карађорђевићу, који га је лично отпослао у тајну мисију.

Али, пре свега, морам рећи да је др Албала, лекар, као српски официр, учествовао у оба Балканска рата и у Првом светском рату, био тешко рањен и да је на својим грудима носио српске ратне ордене за храброст и подвиге у нашој ослободилачкој војни.

И гле, др Албала је 1917. године, члан српске војне мисије у САД, која има задатак да добије подршку за окупирану Србију. Он је успео оно што није успело амбасадору Србије у Вашингтону, успео је да добије ратни зајам у висини од милион долара.

Најважније, ипак, то ћете наћи у овој књизи, др Албала је успео да добије писмено признање Србије, српске владе Николе Пашића, у коме се изражава подршка васкрсењу јеврејске државе у Палестини. Ово заиста историјско писмо потписао је у име Србије, шеф српске ратне мисије у САД, опуномоћени министар др Миленко Веснић, 27. децембра 1917. године, дакле, само месец дана пошто је издата чувена британска Балфурова декларација о правима јеврејског народа да обнови своју државу.

Тридесет година пре него што је настао Израел, Србија је признала његово постојање. Од тада су прошле 93 године. Годину дана после, 1918. године, Србија је себе утопила у Југославију и данас,

видимо, због те химере, изгубила све тековине својих ослободилачких ратова.

93 године, нико да спомене др Давида Албалу и његов подвиг. Данас, ми се сећамо др Албале, ево, штампана је књига, али, знајте, тога не би било, да се ми данас не сећамо оне јуначке Србије чији су војници задивили цео свет, да се са великом носталгијом и љубављу не спомињемо те наше дивне Србије која је знала да се одбрани, знала да гледа у будућност, знала да цени слободу и за њу гине, те наше славне Отаџбине за чију слободу су се борили и гинули и наша браћа Јевреји.

И то није све.

Тада су наши суграђани Јевреји сањали свој Јерусалим и свој Израел, а ми Срби били победници, имали своју државу - Краљевину Србију. Данас, ми више немамо суверену државу, обновљена Србија, из Југославије изашла полу-жива, мора опет да сања своју слободу, док је Израел једна од најважнијих држава на Свету и велики је победник у времену које је дошло после ужасног Холокауста.

Зато је, између осталог, ова књига значајна и има своју јасну поруку.

Али ни то није све.

На овоме страшном попришту, на шаховској табли Балкана, уочи Другог светског рата, те најстрашније кланице у историји човечанства, појавио се један велики Кнез, српски кнез, светли Кнез, са којим се ми Срби данас поносимо, Ваш отац драга Кнегињо Јелисавета - Његово Краљевско Височанство Кнез Павле Карађорђевић.

Он је, решен да сачува животе својих поданика и да обезбеди неутралност Краљевине, све што је било могуће предузимао да одбрани земљу од опасних насртаја Сила Осовине.

И он је тај, који је, можете прочитати у овој књизи др Лопичића, он је био тај који је др Албалу, као свог специјалног изасланика, послао у САД да покуша да добије кредите за набавку оружја, како би се земља могла одбранити у случају немачке или италијанске агресије. Кнез Павле је, понављам, све покушао да би спасио становништво од новог страдања и погибије.

Др Албала није успео да од Американаца добије кредите за куповину савременог наоружања. Ипак, ови његови извештаји представљају својеврстан уџбеник како се лобира у САД и како се служи својој земљи.

Није успео. Пуч од 27. марта 1941. срушио је све наде да се очува мир. Енглези су платили да се пуч изведе, Хитлер је наредио напад на Југославију, Београд је бомбардован 6. априла, дванаест дана после дошло је до капитулације, Симовић и његови пучисти су побегли из земље заједно са краљем... Настао је хаос, окупација, Павелићева НДХ, грађански и верски рат... И напослетку, опет уз помоћ Енглеза, Јосип Броз и његови комунисти узимају власт.

И тада, 1945. године, комунисти одлучују да Кнеза Павла прогласе за ратног злочинца. Њега, који је 27. марта 1941. предат у

руке Енглеzима који су га, заједно са породицом, интернирали у Кенију, тога недужног српског Кнеза ставили су Брозови послушници на листу ратних злочинаца.

Др Ђорђе Лопичић је документа о томе непочинству објавио у овој књизи.

Др Албала је умро у Вашингтону 1942. године. Тужан због несреће која је задесила његову земљу и очајан због страдања јеврејског живља.

У рату, дошло је до погрома Срба, Јевреја и Цигана, у НДХ се десио геноцид, Срби су имали око милион и 500 хиљада жртава.

Комунистичка историографија је себи приписала заслуге за 27. март. И данас ћете у школским уџбеницима пронаћи лажи историчара о кнезу Павлу, 27. марту и улози комуниста у националној катастрофи.

Кнез Павле још није рехабилитован иако је Кнегиња Јелисавета пре две и по године поднела надлежном београдском суду захтев.

Надам се да ће ова књига, обелодањена тајна мисија др Албале, помоћи суду да донесе одлуку какву сви очекујемо.